

Saarna Rauman Pyhän Ristin kirkossa 27.6.2010

Saarnateksti: Luukas 6:36-42

Jeesus sanoi: ”Olkaa valmiit armahtamaan, niin kuin teidän Isännekin armahtaa. Älkää tuomitko, niin ei teitäkään tuomita. Älkää julistako ketään syylliseksi, niin ei teitäkään julisteta syyllisiksi. Päästäkää vapaaksi, niin teidätkin vapautetaan. Antakaa, niin teille annetaan. Runsas mitta, tiiviiksi paineltu, ravisteltu ja kukkurainen, annetaan teidän syliinne. Niin kuin te mittaatte, niin teille mitataan.”

Hän puhui heille vielä vertauksin: "Miten sokea voisi taluttaa sokeaa? Molemmathan siinä putoavat kuoppaan. Ei oppilas ole opettajaansa etevämpi, mutta kyllin oppia saatuaan jokainen on opettajansa veroinen. Kuinka näet roskan veljesi silmässä, mutta et huomaa, että omassa silmässäsi on hirsi? Kuinka voit sanoa veljellesi: 'Annapa, veli, kun otan roskan silmästäsi'? Ethän sinä näe edes hirttä omassa silmässäsi. Sinä tekopyhä! Ota ensin hirsi omasta silmästäsi, vasta sitten näet ottaa roskan veljesi silmästä.

Yksi laajimmalle levinnyt vitsaus ihmiskunnassa on toisten tuomitseminen, toisten pahojen tekojen arviointi, märehdiminen, niiden tietäminen ja eteenpäin levittäminen. Tämä vitsaus ja synty ei tunnu poistuvan ihmisestä oikein millään. Seurakuntayhteys ja usko Jumalaan ei sitä ainakaan tunnu poistavan, päinvastoin, tämä synty kulkee käsi kädessä hengellisen ylpeyden kanssa ja on siksi seurakunnissamme erityisen laajalle levinnyt. On niin helppo tehdä parannusta toisten synneistä, omien syntien, puutteiden ja pahojen tekojen rehellinen arviointi on sitä vastoin erittäin vaikeaa, kuluttavaa ja henkisesti raskasta. Siksi on hyvä, että Jeesus laittaa meidät koville tänä sunnuntaina, hän puhuu meille kansantajuisesti, peittelemättä ja voimakkain vertauksin toisten tuomitsemisesta. Kuinka näet roskan veljesi silmässä mutta et huomaa, että omassa silmässäsi on hirsi.

Tänä sunnuntaina menemme peilin eteen. Tarkkailemme itseämme. Emme nopeasti peiliin vilkaisemalla, pintapuolisesti, vaan jäämme pidemmäksi aikaa siihen peilin eteen. Katsomme itseämme niin kauan, että alamme nähdä sieluumme syvemmälle, sisimpäämme. Paitsi oikeaa peiliä, voimme käyttää tänä sunnuntaina apuna myös muita peilejä: hiljaisuutta, Raamatun lukemista, rukousta. Näiden kaikkien avulla yritämme tavanomaista rehellisemmin katsoa itseämme, niin että silmässämme oleva hirsi, oma raadollisuutemme, tulisi selvemmin meille itsellemme näkyviin. Siitä pitäisi olla meille se hyöty ja vaikutus, että mielenkiintomme toisen ihmisen syntien tarkasteluun vähenisi, että häntä helpommin pystyisimme armahtamaan, ja ennen kaikkea, että lujemmin haluamme tarrautua kiinni Jumalan armoon ja Jeesuksen lempeyteen. Itsetutkiskelulla on siis meille hyvin paljon annettavaa. Se liikuttaa katsemme uuteen suuntaan: pois lähimmäisen synneistä omiin synteihimme ja sitä kautta Jeesukseen.

Jeesus julistaa meille tänään: älkää tuomitko, älkää julistako syylliseksi. Tämä radikaali sanoma on historian kuluessa saanut jotkut kristityt pidättymään oikeuslaitoksen

palvelukseen astumisesta. Ajattelen, että enemmän Jeesus kuitenkin tässä puhuu siitä, miten meidän pitäisi sydämessämme tuntea kaikkia lähimmäisiämme, niin rikoksiin sortuneita kuin muuten väärin toimineitakin kohtaan. Profeetta Sakarias sanoo meille tämän päivän tekstissä: Jakakaa oikeutta totuuden mukaan, niin rauha vallitsee keskuudessanne. Maalliset rikkomukset sovitettakoon siis maallisen oikeusjärjestelmän puitteissa ja sen määräämillä ehdoilla. Tämä ei tietenkään millään muodoin sulje pois empatiaa, rakkautta, auttamista ja kaikkien ihmisten ihmisarvoista kohtelua kaikissa tilanteissa.

Toimiva oikeusjärjestelmä ja inhimillinen vankeinhoito edesauttavat sitä että rauha vallitsee yhteisössämme. Asia on meille kaikille hyvin tärkeä ja siksi hyvin usein jumalanpalveluksissamme rukoilemme oikeusjärjestelmämme puolesta.

Uskonpuhdistuksen alkuvuosikymmeninä kiisteltiin lain ja evankeliumin oikeasta suhteesta. Silloin esitettiin myös sellaisia mielipiteitä, että kirkkoissa tulisi saarnata vain evankeliumia. Esimerkiksi saksalainen teologi Johan Agricola, jota ei tule sekoittaa kotoiseen Mikael Agricolaamme, lausui kuuluisaksi tulleen lauseensa: laki kuuluu käräjäoikeuteen, evankeliumi kirkkoon. Lausahdus on kieltämättä iskevyydessään hyvin vaikuttava, mutta kuitenkin ehkä vähän liian mustavalkoinen. Tiedämme, että Johan Agricola jäi lopulta tappiolle ja laki pysyi mukana luterilaisessa julistuksessa, koska nähtiin tärkeäksi, että laki pääsee paljastamaan ihmiselle tämän syntisyyden ja ohjaa tätä elämässä muutenkin oikealle tielle. Ja kyllä se evankeliumi, ilosanoma armosta, kuuluu ja sopii hyvin myös käräjäoikeuteen ja muuallekin maallisen yhteiskunnan puolelle. Koko ihmiselämä täällä maanpäällä, kaikkialla, perustuu loppujen lopuksi armoon, rakkauteen jota saa vaikei ansaitsisi.

Hyvät ystävät, tänään elämme taas todeksi sen, että kuulumme syntisten seurakuntaan, joka elää yksin Jumalan anteeksiantamuksesta. Olemme kaikki elämässämme samalla viivalla, syntiemme kanssa Jumalan edessä. Hänen edessään tunnemme kuinka väärin ja kuinka typerää on tuomita toisia ihmisiä. Sen sijaan keskitymme vain itseemme. Tiedostamme, kuinka tärkeää on että teemme parannusta vain omista synneistämme. Tunnustamme nyt yhteen ääneen armolliselle Isällemme syntimme ja syyllisyytemme.